

Stichting Participe Delft

te Delft

Jaarrapport 2017

INHOUDSOPGAVE	Pagina
Bestuursverslag 2017	2
Verslag Raad van Toezicht	4
Jaarrekening 2017	
Balans per 31 december 2017	6
Staat van baten en lasten over 2017	8
Kasstroomoverzicht over 2017	9
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	10
Toelichting op de balans per 31 december 2017	15
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	21
WNT verantwoording 2017	25
Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	26
Statutaire regeling resultaatbestemming	26
Resultaatbestemming	26
Gebeurtenissen na balansdatum	26
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	27
Overige gegevens	
Nevenvestigingen	29
Controleverklaring	30
Bijlagen	

Bestuursverslag 2017 Participe Delft

Samenstelling van het bestuur:

De heer W. Draaisma is bestuurder van de stichting Participe Delft.

Activiteiten

Participe Delft is een sociaalwerkorganisatie die zich inzet voor (kwetsbare) inwoners in de regio Delft. Het uitgangspunt van de dienstverlening is inwoners zodanig te ondersteunen dat zij actief kunnen meedoen in de

· Delft voor Elkaar

Sinds 1 januari 2015 voert Participe Delft onder de naam Delft voor Elkaar (samen met Kwadraad, MEE, SEH en de informele organisaties) via een prestatie-opdracht het welzijnswerk uit. Participe Delft treedt op als penvoerder van het samenwerkingsverband. De activiteiten van Participe Delft sluiten aan op de beleidsnotitie Gezond en Wel van de Gemeente Delft en de opdracht werd verlengd voor 2017 en 2018.

De inzet van DvE beslaat zes prestatievelden. Naast 'Kwaliteit dienstverlening' en 'SROI en wederkerigheid' zijn dat 'Realiseren van Sterke Wijken', 'Gemakkelijk Meedoen, Talentontwikkeling en Participatie', 'Bevorderen Langer Zelfstandig Wonen en Ondersteuning Mantelzorgers' en 'Stimuleren van Vrijwillige Inzet'.

In 2017 is door het ondernemerschap van medewerkers gestart met verschillende projecten, waaronder 'Ik doe het gewoon' (jonge mantelzorgers) en 'Vangnet in de Wijk' (verwarde personen). Daarnaast is de samenwerking met MijnBuurtje verder uitgebreid naar vier wijken.

De huidige opdracht loopt af op 1 januari 2018. Eind 2017 heeft het College van Delft het besluit genomen de opdracht aan Delft voor Elkaar met vier jaar te verlengen. Dit is het gevolg van de goede prestaties en laat het vertrouwen zien dat gemeente Delft heeft in de organisatie.

· Vluchtelingenbegeleiding

Participe Delft geeft in de gemeentes Delft, Pijnacker-Nootdorp, Midden Delfland, Nieuwkoop en Sliedrecht uitvoering aan de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen met een verblijfsstatus, statushouders. Statushouders die een woning krijgen toegewezen in één van deze gemeentes worden gedurende zes maanden tot een jaar begeleid bij het opzetten van hun huishouden. De instroom van statushouders in de gemeentes is in 2017 niet verder toegenomen, maar de werkzaamheden in de participatieverklaringstrajecten zijn toegevoegd aan het takenpakket.

· Tegengaan polarisatie en vergroten weerbaarheid

Participe Delft heeft de afgelopen jaren kennis en expertise opgebouwd rond de thema's weerbaarheid van jongeren en tegengaan van polarisatie. In 2017 is het mentorenproject afgerond, een samenwerking met de organisatie Human Security Collective en een Tunesische partner. Tevens voert Participe Delft het project "Vliegende brigade".

Bedrijfsvoering

Het Servicebureau, dat onder Participe Holding valt, is verder uitgebreid in 2017 met de medewerkers van Vita Amstelland, waardoor de capaciteit op verschillende onderdelen is toegenomen.

Het boekjaar 2017 is met een licht verlies afgesloten, dat onder meer verklaard wordt door een hoger ziekteverzuim.

Risicomanagement

In 2017 werden de acties voorkomende uit de risicoanalyse op basis van het herijkte risicomanagement uit 2015 verder uitgezet.

Vooruitblik 2018 en verder

Wij zijn trots dat wij met Delft voor Elkaar nog steeds vooraan lopen in de vernieuwing van de Wmo en het vertrouwen hebben gekregen onze werkzaamheden na 2018 voort te zetten voor vier jaar.

In 2018 zal bijzondere aandacht worden besteed aan vitaliteit en het terugdringen van ziekteverzuim.

Participe-breed werd in 2017 een nieuw strategisch meerjarenplan ontwikkeld, dat vanaf 2018 concrete uitvoering krijgt in de vestigingen.

Ook zal 2018 zal het nieuwe Participe-brede vrijwilligersbeleid worden geïmplementeerd in de stichting.

Willem Draaisma
Bestuurder Participe Delft

Verslag Raad van Toezicht Participe Delft

Algemeen

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene zaken van stichting Participe Delft. De Raad van Toezicht functioneert als adviseur en klankbord van de bestuurder bij de vervulling van zijn taak in het belang van de cliënten van de stichting en haar medewerkers.

Het profiel van de leden van de Raad van Toezicht kenmerkt zich door een brede maatschappelijke ervaring. De individuele leden zijn in staat gebleken om vanuit hun achtergronden en beroepsmatige ervaring een concrete bijdrage te leveren aan het houden van toezicht en advisering van de bestuurder.

Samenstelling

Op 31 december 2017 was de samenstelling van de Raad van Toezicht als volgt:

De heer C. de Best (voorzitter en lid remuneratiecommissie)

Mevrouw C. Aponno-Kootstra (vicevoorzitter)

De heer F.A.M. Ponsioen (tevens lid auditcommissie)

Mevrouw D.M.C.M. van Ravesteyn (tevens lid remuneratiecommissie)

De heer A.W.J. Ros (tevens lid auditcommissie)

Per 1 januari 2018 is de heer Ponsioen terug getreden.

Overleg

In 2017 hebben vijf reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht plaats gevonden. Daarnaast zijn er diverse vergaderingen gehouden over specifieke actuele onderwerpen, zowel door de Raad van Toezicht als geheel, als door de afzonderlijke commissies.

Informatie

De leden van de raad van Toezicht hebben in 2017 alle relevante publicaties en voorstellen van de bestuurder ontvangen. Op basis hiervan kon naar mening van de Raad van Toezicht adequaat toezicht worden uitgeoefend evenals adviezen worden verstrekt.

Evaluaties

In 2017 heeft de Raad van Toezicht haar eigen functioneren geëvalueerd onder deskundige begeleiding. Naar aanleiding daarvan werd onder meer besloten om in 2018 een Commissie Kwaliteit op te richten. Tevens is het rooster van aftreden aangepast.

In 2017 is door de remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht het functioneren van de bestuurder geëvalueerd. De overige leden van de Raad van Toezicht zijn hierover naderhand geïnformeerd.

Belangrijkste ingebrachte onderwerpen

In 2017 werd onder meer een grote aanbesteding in een nieuwe gemeente besproken, en bleef vluchtelingenbegeleiding een onverminderd belangrijk thema.

Jaarcijfers en jaar controle 2017

Door de leden van de auditcommissie, onderdeel van de Raad van Toezicht, zijn de jaarcijfers en accountantscontrole met de externe accountant besproken.

De door de externe accountant gedane aanbevelingen kan de auditcommissie volledig onderschrijven. De bestuurder werd verzocht deze aanbevelingen ter uitvoering te nemen.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na bestemming van het resultaat)

ACTIVA

in euro's	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Materiële vaste activa		
Gebouwen	2.561	-
Inventaris en apparatuur	31.647	27.784
Automatisering	<u>47.715</u>	<u>48.954</u>
	81.923	76.738
Financiële vaste activa		
Waarborgsommen	90	2.223
Vlottende Activa		
Handelsdebiteuren	189.703	25.420
Vorderingen op groepsmaatschappijen	209.073	91.163
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>237.965</u>	<u>191.849</u>
	636.741	308.432
Liquide Middelen	340.368	588.521
TOTAAL ACTIVA	<u><u>1.059.122</u></u>	<u><u>975.914</u></u>

PASSIVA

in euro's

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen		
Algemene reserve	217.419	219.383
Bestemmingsreserve	<u>-</u>	<u>39.135</u>
	217.419	258.518
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	-	6.388
Kortlopende schulden		
Crediteuren	345.763	189.688
Schulden aan groepsmaatschappijen	68.017	2.346
Belastingen en premies sociale verzekeringen	159.007	197.260
Vooruitontvangen subsidies	57.817	126.693
Overige schulden en overlopende passiva	<u>211.099</u>	<u>195.021</u>
	841.703	711.008
TOTAAL PASSIVA	<u><u>1.059.122</u></u>	<u><u>975.914</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2017	2017	2016
	€	€	€
BATEN			
Subsidies	4.193.665	3.278.594	3.368.779
Overige opbrengsten	-	1.162.835	1.088.003
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
TOTAAL BATEN	4.193.665	4.441.429	4.456.782
LASTEN			
Personeelskosten	2.488.756	3.072.775	2.769.631
Afschrijvingen	40.000	44.387	39.162
Overige bedrijfskosten	1.660.672	1.364.258	1.648.965
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
TOTAAL LASTEN	4.189.428	4.481.420	4.457.758
BEDRIJFSRESULTAAT	4.237	39.991-	976-
Financiële baten en lasten	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	-	1.108	402
RESULTAAT BOEKJAAR	<hr/> 4.237 <hr/>	<hr/> 41.099- <hr/>	<hr/> 1.378- <hr/>
RESULTAATBESTEMMING			
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve reorganisatie		17.455-	22.545-
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve AAI		21.680-	-
Onttrekking / Toevoeging aan algemene reserve		<hr/> 1.964-	<hr/> 21.167
		<hr/> 41.099- <hr/>	<hr/> 1.378- <hr/>

KASSTROOMOVERZICHT over 2017

in euro's

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Bedrijfsresultaat</i>	39.991-	976-
Afschrijvingen	44.387	39.162
Afname/toename werkkapitaal:		
- Debiteuren	164.283-	12.696
- Vorderingen op groepsmaatschappijen	117.910-	50.916-
- Overige vorderingen en overlopende activa	46.116-	128.505
- Voorzieningen	6.388-	48.394-
- Crediteuren	156.075	35.574-
- Schulden aan groepsmaatschappijen	65.671	96.777-
- Belastingen en premies SV	38.253-	71.857
- Vooruitontvangen subsidies	68.876-	21.907
- Overige schulden	16.078	17.995-
<i>Totaal mutatie werkkapitaal</i>	204.002-	14.691-
Financiële baten en lasten	1.108-	402-
<i>Netto kasstroom (operationele activiteiten)</i>	200.714-	23.093
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	49.572-	53.350-
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
<i>Netto kasstroom (investeringsactiviteiten)</i>	49.572-	53.350-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Waardeverandering in waarborgsommen	2.133	1.563-
<i>Netto kasstroom (financieringsactiviteiten)</i>	2.133	1.563-
<i>Mutatie geldmiddelen</i>	248.153-	31.820-
Beginstand liquide middelen per 1 januari	588.521	620.341
Eindstand liquide middelen per 31 december	340.368	588.521
Mutatie boekjaar	248.153-	31.820-

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Participe Delft is statutair (en feitelijk) gevestigd te Delft.

De activiteiten van Stichting Participe Delft bestaan uit het uitvoeren van activiteiten voortvloeiende uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ten behoeve van diverse gemeenten in Nederland. Deze activiteiten omvatten collectieve WMO-verstrekingen en het accommodatiebeheer van verschillende objecten. De activiteiten vinden doorgaans plaats in coalitievorming met partners, waarbij de stichting optreedt als onderaannemer of penvoerder.

De activiteiten van Stichting Participe Delft sluiten aan op de beleidsnotitie Gezond en Wel van de gemeente Delft. Er is gewerkt aan een offerte via Prestatie-inkoop die eind 2014 resulteerde in een opdracht tot eind 2016. Onder de naam Delft voor Elkaar werken we samen met Kwadraad, MEE, SEH en de informele organisaties aan het nieuwe welzijnswerk. Per 1-1-2015 heeft de fusie plaatsgevonden met DIVA Delft.

Stichting Participe Delft maakt onderdeel uit van een groepsverhouding met de volgende stichtingen:

- Stichting Participe Holding
- Stichting Participe Alphen aan den Rijn
- Stichting Participe Projecten
- Stichting Vita Amstelland, per 1 januari 2018 Stichting Participe Amstelland.
- Participe Advies B.V.

Stichting Participe Delft is in de consolidatie van Stichting Participe Holding betrokken.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Bij de opstelling van de jaarrekening 2017 zijn de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 – Organisaties-zonder-winststreven gevolgd, waarbij voorrang is verleend aan de specifieke wet-en regelgeving en subsidievoorschriften vereist door subsidiegevers.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeden en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is.

Waardering

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin deze schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De immateriële vaste activa wordt in 4 jaar lineair afgeschreven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op onderhanden projecten en vooruitbetalingen wordt niet afgeschreven.

Voor de investeringen welke zijn gepleegd door Stichting Participe Delft worden onderstaande afschrijvingstermijnen aangehouden:

- Verbouwingen en installaties	10 jaar
- Inventaris	10 jaar
- Apparatuur	5 jaar
- Automatisering	3 jaar
- Vervoermiddelen	5 jaar

Voorzover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. De stichting kent geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Bijzondere waardevermindering

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Periodiek groot onderhoud wordt niet geactiveerd en wordt opgenomen in de staat van baten en lasten.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Een voorziening wordt getroffen op grond van verwachte oninbaarheid. De omvang van de voorziening is bepaald op basis van de statische methode.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Over de liquide middelen kan, tenzij anders vermeld, vrij worden beschikt.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huurcontracten, operationele leasecontracten en dergelijke worden niet in de balans geactiveerd en gepassiveerd. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

Opbrengsten

Subsidiebaten

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor geleverde goederen en diensten onder aftrek van omzetbelasting en kortingen.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Pensioenen

Pensioenregeling

Stichting Participe Delft heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioen-gerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Delft.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Participe Delft betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 1 januari 2015 gelden er nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. Het is een gemiddelde van de laatste twaalf maanden actuele dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Ultimo februari 2018 bedraagt de actuele dekkingsgraad 101,6% (bron:www.pfzw.nl). Op 31 december 2026 moet de dekkingsgraad minimaal 124,3 % zijn. Het pensioenfonds verwacht hier aan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Participe Delft heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Grondslagen gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Verbouwingen en installaties	Inventaris / apparatuur	Automatisering	Vervoermiddelen	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari</i>					
Aanschafwaarde	5.936	41.377	377.451	11.000	435.764
Cumulatieve afschrijvingen	5.936	13.593	328.497	11.000	359.026
Boekwaarde per 1 januari	-	27.784	48.954	-	76.738
<i>Mutaties in het boekjaar</i>					
Investerings	3.533	18.265	27.774	-	49.572
Afschrijvingen	972	14.402	29.013	-	44.387
	2.561	3.863	-1.239	-	5.185
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in het boekjaar	2.561	3.863	-1.239	-	5.185
<i>Stand per 31 december</i>					
Aanschafwaarde	9.469	59.642	405.225	11.000	485.336
Cumulatieve afschrijvingen	6.908	27.995	357.510	11.000	403.413
Boekwaarde per 31 december	2.561	31.647	47.715	-	81.923

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Financiële vaste activa		
Waarborgsommen	90	2.223
	90	2.223
Handelsdebiteuren		
Handelsdebiteuren	189.703	25.420
	189.703	25.420
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Stichting Participe Holding	-	75.223
Stichting Participe Projecten	186.289	4.004
Participe Advies	22.784	11.936
	209.073	91.163

De vordering op stichting Participe Projecten heeft betrekking op doorberekende kosten in het kader van de directievoering voor de projecten Veens, Renkum en TOP Amsterdam.

Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te factureren bedragen	156.206	135.500
Nog te ontvangen subsidies	42.900	18.103
Terug te ontvangen omzetbelasting	4.018	-
Nog te ontvangen interest	126	830
Overige overlopende activa	34.715	37.416
	237.965	191.849

De nog te factureren bedragen houden verband met terug te vorderen SROI stichting Mee (€ 64K), nog te verkrijgen budget project langdurig zelfstandig thuis (€ 50K) en aan Kwadraad door te berekenen werkplekken (€ 16K).

Liquide middelen

Bank	338.959	587.400
Kas	1.409	1.121
	340.368	588.521

De liquide middelen zijn direct opeisbaar en staan ter vrije beschikking.

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	217.419	219.383
Bestemmingsreserves	-	39.135
	<u>217.419</u>	<u>258.518</u>

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	219.383	198.216
Resultaat boekjaar	<u>-1.964</u>	<u>21.167</u>
Stand per 31 december	<u>217.419</u>	<u>219.383</u>

Binnen Participe Delft was ultimo 2016 € 39K aan bestemmingsreserves gereserveerd. Hieronder een bestemmingsreserve voor automatisering en apparatuur (AAI; € 22K). Deze kosten worden via stichting Participe Holding gedragen. Derhalve is in 2017 de reserve vrijgevallen. Het saldo van de bestemmingsreserve reorganisatie

Het verloop van de bestemmingsreserve AAI is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	21.680	21.680
Resultaat boekjaar	<u>-21.680</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>21.680</u>

Het verloop van de bestemmingsreserve reorganisatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	17.455	40.000
Resultaat boekjaar	-17.455	-22.545
Onttrekking		-
Stand per 31 december	-	17.455

VOORZIENINGEN

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Overige voorzieningen	-	6.388
	-	6.388

De overige voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorziening suppletiereregeling Sociaal Plan	-	6.388
	-	6.388

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	2017	2016
	€	€
<i>Suppletiereregeling Sociaal Plan</i>		
Stand per 1 januari	6.388	54.782
Onttrekking	-6.388	-48.394
Stand per 31 december	-	6.388

Toelichting

De suppletiereregeling sociaal plan diende ter dekking van uitgaven wachtgeld als gevolg van de plaats gevonden reorganisatie. In 2017 is € 6K aan wachtgelden en bijkomende kosten betaald en worden geen toekomstige verplichtingen neer voorzien.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Crediteuren	<u>345.763</u>	<u>189.688</u>
Schulden aan groepsmaatschappijen		
Stichting Participe Alphen	54.377	
Stichting Participe Holding	<u>13.640</u>	<u>2.346</u>
	<u>68.017</u>	<u>2.346</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	-	19.246
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	155.585	171.116
Pensioenen	<u>3.422</u>	<u>6.898</u>
	<u>159.007</u>	<u>197.260</u>
Subsidies		
Terug te betalen subsidie 2016	-	13.239
Nog te besteden subsidies	<u>57.817</u>	<u>113.454</u>
	<u>57.817</u>	<u>126.693</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Reservering vakantiedagen	71.773	111.886
Reservering loopbaanbudget	66.647	37.738
Netto lonen	9.852	4.308
Nog te betalen bedragen	28.894	23.862
Overige overlopende passiva	<u>33.933</u>	<u>17.227</u>
	<u>211.099</u>	<u>195.021</u>

In 2017 heeft een strakke sturing op opname van verlof plaatsgevonden resulterend in een lagere toekomstige verplichting.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Fiscale eenheid

Stichting Participe Delft maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en is om die reden hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld betreffende de omzetbelasting van de fiscale eenheid als geheel.

Garanties

Per ultimo 2017 heeft Stichting Participe Delft geen lopende garanties.

Verplichtingen op grond van langlopende lease-, huur- en onderhoudscontracten.

Operational lease

Stichting Participe Delft huurt kopieerapparaten en heeft 1 leaseovereenkomst voor een personenauto. De huurverplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 13.484
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 18.513

Huurovereenkomsten

Stichting Participe Delft huurt een kantoorruimte aan de Van Bleyswijkstraat 91 te Delft. De huurverplichting is conform het huurcontract verlengd tot 31 maart 2020.

- Totale verplichting inclusief servicekosten looptijd korter dan één jaar: € 85.392
- Totale verplichting inclusief servicekosten looptijd tussen één en vijf jaar: € 106.740

Een waarborgsom of bankgarantie is niet van toepassing.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

BATEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies		
Budgetsubsidie Delft	2.782.919	2.936.382
Overige subsidiebaten	417.765	410.208
Fondsbijdragen	77.910	22.189
	<u>3.278.594</u>	<u>3.368.779</u>

Toelichting

In 2017 is de opdracht voor de gemeenten Rotterdam (Vraagwijzer, € 260K) vervallen. De werkzaamheden met betrekking tot Delft voor Elkaar zijn uitgebreid. Verder is er in 2017 een bijdrage verkregen vanuit ZonMW (Vangnet in de wijk).

Overige opbrengsten

Deelnemersbijdragen	25.078	82.526
Overige baten	1.137.757	1.005.477
	<u>1.162.835</u>	<u>1.088.003</u>

Toelichting

Met betrekking tot de activiteiten voor Delft voor Elkaar (€ 25K minder) en voor Mijn Buurtje (€ 30K minder) zijn lagere deelnemersbijdragen gerealiseerd.

In de overige baten worden onder andere de opbrengsten voor de werkzaamheden bij Toegang (2017: een toename van € 130K), de werkzaamheden voor statushouders (vluchtelingen, voor 2017 een afname van € 25K) en overige activiteiten voor de gemeente Delft (2017: toename van € 60K) verantwoord.

Daarnaast wordt hier de doorbelasting van de kosten aan de partners binnen Delft voor Elkaar verantwoord, met op de gebied een afname van € 16K.

LASTEN

Personeelskosten

Lonen en salarissen	1.981.879	1.874.831
Sociale lasten	529.279	494.412
Overige personeelskosten	561.617	400.388
	<u>3.072.775</u>	<u>2.769.631</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto lonen	1.753.810	1.637.497
Individueel Keuzebudget / Vakantierecht	322.594	273.897
	<u>2.076.404</u>	<u>1.911.394</u>
Doorberekende personeelskosten	-94.525	-36.563
	<u><u>1.981.879</u></u>	<u><u>1.874.831</u></u>

Personeelsleden

In 2017 was gemiddeld 40,8 FTE in dienst van de stichting (2016: 40,3 FTE).

Sociale lasten

Pensioenpremie	179.496	167.346
Premies bedrijfsvereniging	349.783	327.066
	<u>529.279</u>	<u>494.412</u>

Overige personeelskosten

Doorberekende personeelskosten (Fee)	312.626	176.799
Uitzendkrachten	78.134	55.757
Kosten stagiaires en vrijwilligers	76.863	65.029
Reiskostenvergoeding	47.524	55.082
Arbokosten	11.162	11.646
Studie- en opleidingskosten	22.517	29.125
Overige personeelskosten	12.791	6.950
	<u>561.617</u>	<u>400.388</u>

Toelichting

In 2017 heeft een bijdstelling plaatsgevonden van de kosten die via de Holding aan de diverse werkmaatschappijen worden doorberekend. Voor stichting Participe Delft heeft dit geresulteerd in een toename van de doorberekende personeelskosten kosten.

Afschrijvingen

Verbouwingen en installaties	972	-
Inventaris en apparatuur	14.402	6.318
Automatisering	29.013	32.844
	<u>44.387</u>	<u>39.162</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige bedrijfskosten		
Huisvestingskosten	112.837	104.866
Kantoorkosten	137.119	153.789
Activiteitenkosten	1.003.493	1.098.185
Verkoopkosten	74.683	42.732
Algemene kosten	36.126	249.393
	<u>1.364.258</u>	<u>1.648.965</u>
 <i>Huisvestingskosten</i>		
Huurkosten	95.739	96.675
Gas, water en elektra	378	183
Onderhouds- en schoonmaakkosten	11.813	5.571
Klein inventaris	1.936	2.073
Belastingen en verzekeringen	643-	496-
Overige huisvestingskosten	3.614	860
	<u>112.837</u>	<u>104.866</u>
 <i>Kantoorkosten</i>		
Automatiseringskosten	102.403	94.286
Telefoon, internet en portiekosten	20.372	18.899
Drukwerk	7.821	12.215
Kantoorbenodigdheden	6.523	6.256
Doorberekende kantoorkosten (fee)	-	22.133
	<u>137.119</u>	<u>153.789</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<i>Activiteitenkosten</i>		
Activiteitenkosten	<u>1.003.493</u>	<u>1.098.185</u>
	<u><u>1.003.493</u></u>	<u><u>1.098.185</u></u>

Toelichting

Samenhangend met de verminderde deelnemersbijdragen, zijn ook de activiteitenkosten gedaald.

Verkoopkosten

Public relations	<u>74.683</u>	<u>42.732</u>
	<u><u>74.683</u></u>	<u><u>42.732</u></u>

Toelichting

De toename van de kosten public relations hangen samen met de inzet voor Haaglanden beweegt.

Algemene kosten

Advies- en juridische kosten	44.086	75.192
Bestuurskosten	20.417	31.406
Verzekeringen	31.293	28.701
Abonnementen en contributies	20.736	20.040
Overige algemene kosten	<u>154.626</u>	<u>97.667</u>
	271.158	253.006
Af: doorberekende algemene kosten	<u>235.035-</u>	<u>-11.703</u>
	<u><u>36.123</u></u>	<u><u>241.303</u></u>

Toelichting

In 2017 zijn er minder advieskosten (communicatie Delft voor Elkaar afname van € 40K).

De doorberekende algemene kosten bestaan uit kosten die aan stichting Participe Projecten zijn doorberekend in het kader van de directierol voor Veens, Renkum, en TOP Amsterdam), alsmede kosten die zijn doorberekend aan Participe Advies voor de werkzaamheden Venlo.

Financiële baten en lasten

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten / baten	1.108-	-402
	<u>1.108-</u>	<u>-402</u>

WNT-VERANTWOORDING 2017 Stichting Participe Delft

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) van toepassing. De WNT is van toepassing op Stichting Participe Delft. Het voor Stichting Participe Delft toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000. Het betreft hier het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	
Functiegegevens	Z.M. Jansen-Matsaniotis
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	87.547
Beloningen betaalbaar op termijn	7.128
<i>Subtotaal</i>	94.675
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	94.675
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Gegevens 2016	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	67.177
Beloningen betaalbaar op termijn	6.136
Totale bezoldiging 2016	73.313

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

De verloning van de bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht van Stichting Participe Delft vindt plaats bij Stichting Participe Holding.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

In 2017 hebben geen uitkeringen plaats gevonden wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Alphen aan de Rijn, 28 maart 2018
Stichting Participe Delft

De directie

Z.M. Jansen-Matsaniotis

OVERIGE GEGEVENS

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening van Stichting Participe Delft. De jaarrekening 2017 is door de Raad van Bestuur vastgesteld op 28 maart 2018.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor goedkeuring van de jaarrekening. De jaarrekening 2017 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in de vergadering van 28 maart 2018.

Statutaire regeling resultaatbestemming

Er is geen statutaire regeling betreffende de resultaatbestemming.

Resultaatbestemming 2017

Na goedkeuring door de Raad van Toezicht is het resultaat over 2017 als volgt verdeeld:

	€
Onttrekking aan de bestemmingsreserve reorganisatie	17.455-
Onttrekking aan de bestemmingsreserve AAI	21.680-
Onttrekking aan de algemene reserve	-1.964
	<hr/>
	41.099-
	<hr/> <hr/>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die een nieuw licht werpen op de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

De jaarrekening 2017 is door de Raad van Bestuur goedgekeurd in hun vergadering van 28 maart 2018.

W. Draajisma
Bestuurder Stichting Participe Delft

De jaarrekening 2017 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in hun vergadering van 28 maart 2018.

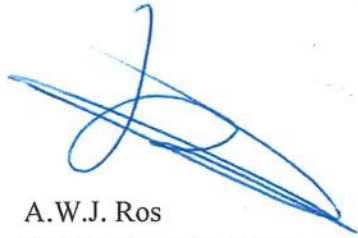
C. de Best
Voorzitter Raad van Toezicht

C. Aponno-Kootstra
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

D.M.C.M. van Ravesteyn
Lid Raad van Toezicht

A.W.J. Ros
Lid Raad van Toezicht

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

Nevenvestigingen

Stichting Participe Dellft heeft geen nevenvestigingen.

Controleverklaring

De controleverklaring bij de jaarrekening 2017 is opgenomen op de volgende pagina.

CONTROLEVERKLARING 2017

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Participe Delft

VERKLARING OVER DE IN HET JAARRAPPORT OPGENOMEN JAARREKENING 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Participe Delft te Delft gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Participe Delft op 31 december 2017 na resultaatbestemming en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming.
2. De staat van baten en lasten over 2017.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Controleprotocol WNT 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Participe Delft zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARRAPPORT OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- Het verslag van de raad van toezicht
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.
- Alle informatie bevat die op grond van RJ 640 organisaties zonder winststreven is vereist

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 640 organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en overige gegevens, in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 20 april 2018

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.A. Walhout RA

BIJLAGEN

Bijlage Besteding Subsidie 2017

Project Delft voor Elkaar

Delft voor Elkaar Kenmerk 2930310

Participe (Participe, Kwadraad, Informele Zorgpartners)

		jaarbudget	Realisatie
Personeel	62,5%	€ 1.694.479	€ 1.736.427
Activiteiten	10,0%	€ 271.117	€ 278.916
Overhead	16,5%	€ 447.343	€ 448.591
SROI en Tegenprestatie	8,0%	€ 216.893	€ 216.473
Innovatie	1,0%	€ 27.112	€ 31.515
Project	2,0%	€ 54.223	
		€ 2.711.167	€ 2.711.922

Onderzoek jongeren buiten beeld Kenmerk 3133458

Participe

		jaarbudget	Realisatie
2017		€ 24.347	€ 24.747
		€ 24.347	€ 24.747

Vrije Toegankelijke Ondersteuning Kenmerk 2825859 (2016) / 3031292 (2017)

Participe

		jaarbudget	Realisatie
2016		€ 20.000	
2017		€ 67.200	
		€ 87.200	€ 87.455

**Aanvullende informele onderst
financien voor statushouders** Kenmerk 3076330

Participe

		jaarbudget	Realisatie
2017		€ 27.405	€ 29.614
		€ 27.405	€ 29.614

We can Young Kenmerk 3115392

Participe

		jaarbudget	Realisatie
2017		€ 20.000	€ 20.049
		€ 20.000	€ 20.049

Totaal

		jaarbudget	Realisatie
2017		€ 2.870.119	€ 2.873.788